

ผู้ประกอบการ ควรรู้ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ท่ามกลางความผันผวนทางเศรษฐกิจและการเมืองทั้งในและต่างประเทศ ผู้ประกอบการ เอสเอ็มอี อาจรู้สึกประหม่น เมื่อนึกถึงว่าจะก่อตั้งธุรกิจใหม่ ตลอดจนการรักษาธุรกิจให้คงอยู่ยั่งยืน แต่มีคำพูดหนึ่งซึ่งผ่านการพิสูจน์มาแล้วทุกยุคสมัย นั่นคือ “ในทุกวิกฤตย่อมมีโอกาส” หากผู้ประกอบการ เอสเอ็มอี มีข้อมูลอย่างพร้อมพร้อมและรอบด้าน “โอกาส” ก็เป็นสิ่งที่ไม่ยากเกินจะไขว่คว้า ข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบการ เอสเอ็มอี หนึ่งในนั้นคือ **ข้อมูลภาษี**

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ เอสเอ็มอี กฎหมายได้กำหนดให้มีหน้าที่ และกำหนดสิทธิ ให้ต้องเกี่ยวข้องกับภาษี ซึ่งภาษีที่จัดเก็บแต่ละประเภทจะกำหนดสถานะผู้มีหน้าที่เสียภาษีและวิธีเสียภาษีที่แตกต่างกันแล้วแต่กรณี โดยภาษีที่จัดเก็บจากรายได้นั้น ผู้มีหน้าที่เสียภาษี มีทั้งบุคคลธรรมดา คณะบุคคล และนิติบุคคลประเภทต่างๆ ส่วนภาษีที่จัดเก็บจากการบริโภคสินค้าและบริการ นั้น ได้แก่ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ นอกจากนี้ผู้ประกอบการฯ ที่กระทำตราสาร(อากรแสตมป์) บางประเภทอาจอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่เรียกว่า อากรแสตมป์ อีกด้วย

ภาษีที่จัดเก็บจากการบริโภคสินค้าและบริการ คือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ ซึ่งการทำความเข้าใจภาษีทั้งสองประเภทนั้น ปกติจะต้องทำความเข้าใจไปพร้อมกัน แต่เนื่องจากรายละเอียดของภาษีทั้งสองนั้นมีเนื้อหาหรือข้อมูลจำนวนมาก ครั้งนี้จึงขอทำความเข้าใจกับ ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นลำดับแรก ส่วนในครั้งต่อไปจะทำความเข้าใจกับภาษีธุรกิจเฉพาะ

ภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ภาษีที่เก็บจากการบริโภคของประชาชน ที่ภาระภาษี ต้องตกไปยังผู้บริโภค โดยจัดเก็บผ่านผู้ประกอบการจดทะเบียนฯ ที่เป็นผู้ขายสินค้าหรือให้บริการจดทะเบียนเสียภาษีจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นแต่ละขั้นตอนของการขายสินค้าหรือบริการเท่านั้น

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการ เอสเอ็มอี ที่ขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพเป็นปกติ ฐานะ ไม่ว่าจะประกอบกิจการในรูปของบุคคลธรรมดา คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีไซนิติบุคคล หรือนิติบุคคลใด ๆ หากมีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี มีหน้าที่ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม(มาตรา 85 , 85/1 แห่งประมวลรัษฎากร) เพื่อเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน โดยคำนวณภาษีที่ต้องเสียจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ

วิธีการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. ยื่นแบบคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

แบบคำขอที่ใช้ในการขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ แบบ ภ.พ.01 ซึ่งในเขตกรุงเทพมหานครขอรับได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา(เขต/อำเภอ) หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สำหรับในจังหวัดอื่นขอรับได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา(อำเภอ) ทุกแห่ง

2. เอกสารที่ต้องใช้ในการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

(1) คำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ.01 จำนวน 3 ฉบับ

(2) สำเนาทะเบียนบ้านหรือหลักฐานแสดงการอยู่อาศัยจริง พร้อมภาพถ่ายสำเนาดังกล่าว

ดังกล่าว

(3) บัตรประจำตัวประชาชนและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร พร้อมภาพถ่ายบัตรดังกล่าว

ดังกล่าว

(4) สัญญาเช่าอาคารอันเป็นที่ตั้งสถานประกอบการ (กรณีเช่า) หรือหนังสือยินยอมให้ใช้สถานประกอบการ และหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ เช่น เป็นเจ้าบ้าน, สัญญาซื้อขาย, คำขอหมายเลขบ้าน, ใบโอนกรรมสิทธิ์, สัญญาเช่าช่วง พร้อมสำเนาทะเบียนบ้านอันเป็นที่ตั้งสถานประกอบการและภาพถ่ายเอกสารดังกล่าว

(5) หนังสือจัดตั้งห้างหุ้นส่วน พร้อมภาพถ่ายหนังสือดังกล่าว (กรณีเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคล)

(6) หนังสือรับรองของนายทะเบียนห้างหุ้นส่วน บริษัท พร้อมวัตถุประสงค์ หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับ และใบทะเบียนพาณิชย์พร้อมภาพถ่ายหนังสือดังกล่าว (กรณีเป็นนิติบุคคล)

(7) บัตรประจำตัวประชาชนของกรรมการผู้จัดการ หรือหุ้นส่วนผู้จัดการ และสำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมภาพถ่ายเอกสารดังกล่าว

(8) แผนที่ซึ่งแสดงที่ตั้งของสถานประกอบการโดยสังเขป และภาพถ่ายสถานประกอบการจำนวน 2 ชุด

(9) กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแทน ต้องมีหนังสือมอบอำนาจปิดอากรแสตมป์ 10 บาท บัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจพร้อมภาพถ่ายบัตรดังกล่าว โดยผู้รับมอบอำนาจต้องมีอายุ 20 ปีขึ้นไป

กำหนดเวลาจดทะเบียน

ผู้ประกอบการ เอสเอ็มอี ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อเริ่มประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ เว้นแต่กรณีที่ผู้ประกอบการมีแผนงานที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าได้เตรียมการเพื่อประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและมีการดำเนินการเพื่อเตรียมประกอบกิจการอันเป็นเหตุให้ต้องมีการซื้อสินค้าหรือรับบริการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น การก่อสร้างโรงงาน การสร้างอาคารสำนักงานหรือการติดตั้งเครื่องจักรกรณีเช่นนี้ผู้ประกอบการมีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้ภายในกำหนด 6 เดือนก่อนวันเริ่มประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ

เมื่อได้พิจารณาทำความเข้าใจและรายละเอียดแต่ละหัวข้อดังกล่าวนี้แล้ว หากผู้ประกอบการ เอสเอ็มอี ใดอยู่ในข่ายต้องมีหน้าเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว แต่ยังไม่ได้นำดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย และต้องการให้ธุรกิจของผู้ประกอบการ เอสเอ็มอี มีศักยภาพ มีความมั่นคง และความยั่งยืนในการดำเนินงานตลอดไปอันเป็นเป้าหมายสูงสุดในการดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการ เอสเอ็มอี ก็ต้องเริ่มดำเนินการโดยด่วน มิฉะนั้นจะมีผลเสียหายตามมา อาทิเช่น หากไม่ดำเนินการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือมิได้ยื่นแบบรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (แบบ ภ.พ. 30) จะต้องเสียค่าเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม คิดเป็น 2 เท่าของภาษีที่ต้องชำระ (มาตรา 89(1)(2) แห่งประมวลรัษฎากร) ได้